

Voeding van ooie ses maande voor paring – ‘n Kulkuns toertjie vir beter vrugbaarheid

Deur: Sjoerd ten Cate, Feedtek Tegniese Direkteur (Pr.Sci.Nat)

en sodoende benut word. In hierdie artikel word een van die voedingsbestuursfasette wat ‘n groot verskil kan maak aangespreek.

Ramme teenoor Ooie

Van die dag wat ‘n ram geslagsryp raak word daar elke sekonde nuwe spermselle in die testes gevorm tot die dag dat hy sterf. Na 75 dae is hierdie sperms volwasse en kan ‘n ooi bevrug. ‘n Ooi, daarenteen, word gebore met al die eiselletjies wat sy oit in haar lewe gaan hê ($\pm 12\ 000$ tot $86\ 000$).

Ontwikkeling van eiselle

Hierdie toekomstige eiselle, oftewel primêre follikels, is almal dormant in die eierstok weggepak. Sodra die ootjie geslagsryp raak begin daar elke 3 dae ‘n paar van hierdie primêre follikels die proses om volwasse te raak – ‘n proses wat *ses maande* duur. Aangesien daar baie verliese is gedurende die proses, hoop ons dus dat 1 tot 3 van hierdie selletjies volwasse sal raak en ses maande later tydens ‘n hitte siklus bevrug kan raak. (Nota: Sodra al die dormante eiselletjies opgebruik is, raak die ooi onvrugbaar. Dit is dan ook om hierdie rede dat vrouens iewers na hulle 40 jarige ouderdom in menopause gaan.)

Benut die fisiologie

Ons kan hierdie fisiologiese ritme gebruik om te manipuleer hoeveel volwasse eiselle ses maande later tydens ovulasie vrygestel gaan word, wat uiteraard die lampersentasie baie kan opstoot. Dit is so eenvoudig soos om die ooi vanaf ses maande voor paring baie goed te voer, vir minstens ‘n maand, om die 35 dae wat die ramme by die ooie gaan wees, ook te dek. Goeie voeding gee die selletjies dus ‘n baie stewige wegspring wat uiteindelik lampersentasie met tot 50% kan verhoog.

Wat is goeie voeding?

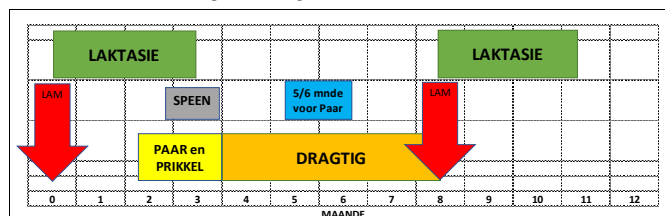
As ‘n ooi tydens ‘n spesifieke produksiestadium geen voedingstoftekorte het nie, ontvang sy goeie voeding. Sy het dus geen tekort aan energie, proteïen, ruwesel, vitamienes of minerale nie. Onthou om die produksiestadium in gedagte te hou – ‘n ooi wat lakteer se voedingsbehoefte is byvoorbeeld hordes hoër as die van ‘n droë ooi. Kwaliteit en kwantiteit van beskikbare ruvoer bepaal hoe die aanvulling moet lyk wat gevoer moet word om die tekorte in die ruvoer aan te vul. Maak dus gebruik van jou voedingskundige vir wetenskaplike saamstel van ‘n doelgerigte aanvullende voedingsprogram pasgemaak vir ‘n spesifieke stelsel.

Verskillende lamstelsels

In Figure 1 tot 3 word die 5/6-maande-voor-paring voedingsperiode, in perspektief geplaas vir verskillende

lamstelsels. Let op dat met die 8- en 9-maande stelsels moet die spesiale voedingsperiode al in die huidige siklus plaasvind om voorsiening te maak vir die volgende siklus se dekyd.

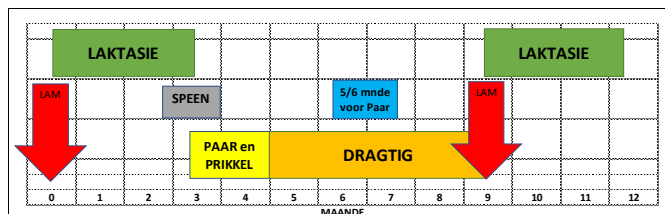
Figuur 1: Agt-Maande Lamstelsel

Met die agt-maande stelsel val die 5/6-maande voedingsperiode in mid-dragtigheid. Mid-dragtige ooie mag dus glad nie afgeskeep word nie. Intendeel, daar is geen tydperk waartydens ooie in hierdie stelsel afgeskeep mag word nie! Hoë voedingspeile is dus deurgaans belangrik.

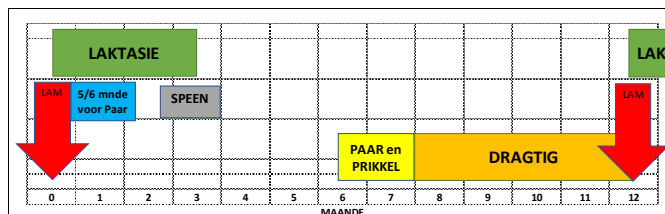
Vir die nege-maande stelsel geld basies alles wat vir die agt maande stelsel geld. Wat wel uitstaan is dat prikkel en paar ‘n maand later plaasvind. Hierdie ekstra maand is ‘n totale bonus vir die ooie en gun meer tyd om kondisie op te bou. In die meeste gevalle kry mens die gevoel dat hierdie stelsel meer volhoubaar is vir mens en dier weens die maand ekstra beweegruimte.

Figuur 2: Nege-Maande Lamstelsel

In die twaalf-maande lamstelsel val die 5/6-maande periode in dieselfde siklus, maar in die baie moeilike periode net na lam. Die uitdaging vir ooie is dus baie hoog aangesien hulle in volle laktasie is en nog moet piek in melkproduisie ook. Al is weidings dus hoe goed, sal ooie aanvullende voeding moet kry om te verseker dat die volgende dekseisoen optimaal verloop. Veral meerling ooie het nie ‘n kans om sonder kondisieverlies deur hierdie periode te kom sonder aanvullende voeding nie.

Figuur 3: Twaalf-Maande Lamstelsel

Sorg vir jou ooie

Moet nooit onderskat hoe gewillig ooie is om hulle kant te bring in ‘n boerdery. Dit voel soms ongelooflik om te sien hoe reproduksiesyfers verbeter waar boere hulle voedingsbestuur verbeter van gemiddeld tot goed. Kyk dus mooi na jou ooie en moet nie kritiese voedingsperiodes afskeep nie!

Spesialis Veevoer Konsentrate

Dankie Feedtek!

My eienaar kan nou
kostedoeltreffende
hoë-kwaliteit voere en
lek-aanvullings **tuis meng**
met **Feedtek produkte** vir
optimale vrugbaarheid
produksie en gesondheid!

086 111 5362

info@feedtek.co.za

www.feedtek.co.za

